



Europese Houtverordening (EUTR) om illegaal gekapt hout van de EU-markt te weren

Vanaf 3 maart 2013 is de Europese Houtverordening¹ (EU Timber Regulation, EUTR) van kracht. De EUTR maakt deel uit van het actieplan van de Europese Unie over wetshandhaving, goed bestuur en handel in de bosbouw (Forest Law Enforcement, Governance and Trade, FLEGT). FLEGT is in het leven geroepen om de illegale houtkap en handel in illegaal hout tegen te gaan. Het plan heeft als doel om (1) de ecologische en sociale schade van ongereguleerde en illegale houtkap tegen te gaan, (2) de inkomsten uit houthandel voor de, vaak arme, producerende landen te verhogen en (3) te voorkomen dat illegaal (en daarmee vaak goedkoper) hout, duurzaam geproduceerd hout uit de markt drukt. Het actieplan is in 2005 door de Raad van Landbouwministers van de EU aangenomen (zie het FLEGT-infoblad voor meer details).

De Europese Houtverordening

De verordening maakt onderscheid tussen marktdeelnemers (operator) en handelaren (trader). Marktdeelnemers zijn degenen die hout of houtproducten voor het eerst op de markt brengen. Handelaren zijn alle personen die hout of houtproducten op de markt verhandelen met uitzondering van marktdeelnemers en consumenten (niet-commercieel). Handelaren moeten hun leveranciers en afnemers administreren en vijf jaar archiveren i.v.m. de traceerbaarheid binnen de interne markt. De verordening is van toepassing op een zeer breed scala aan hout en houten producten, waaronder massieve houtproducten, houten vloeren, multiplex, houtpulp en papier. Gerecycleerde producten, maar ook rotan, bamboe en bedrukt papier, zoals boeken, tijdschriften en kranten vallen (momenteel) niet onder de verordening. De verordening is van toepassing op zowel ingevoerd als in de EU geproduceerd hout en houtproducten.

De verordening bevat drie centrale verplichtingen voor marktdeelnemers:

1. Verbod op het op de markt brengen van illegaal gewonnen hout of producten van dergelijk hout;
2. Toepassen van een stelsel van zorgvuldigheidseisen (due diligence) om zorg te dragen dat er geen illegaal gekapt hout op de markt wordt gebracht; en
3. Handhaven en zelf of door toezichthoudende organisatie (monitoring organisations) op gezette tijden evalueren van het stelsel van zorgvuldigheidseisen.

Het stelsel van zorgvuldigheidseisen dient:

1. Informatie te verschaffen over o.a. de houtsoort, land van herkomst, hoeveelheid, naam en adres van de leverancier en klant en documentatie waaruit blijkt dat het hout gekapt is in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving;
2. Het risico te analyseren dat het hout illegaal gekapt is. Hiervoor kan o.a. van de volgende criteria gebruik worden gemaakt:
 - a. Is het hout aantoonbaar legaal gekapt, is het gecontroleerd door een derde partij (legaliteitsverklaring) of voorzien van een certificaat voor duurzaam bosbeheer?
 - b. Komt er bij de houtsoort in kwestie veel illegale houtkap voor?
 - c. Komt illegale houtkap in het land (regio) van herkomst veel voor?

¹ officiële benaming: Verordening (EU) Nr. 995/2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten voor het eerst hout op de markt brengen.



Centrum Hout
Postbus 1380 / P.O. Box 1380
1300 BJ Almere
The Netherlands
tel.: +31(0)36 5329821
fax: +31(0)36 5329571
houtinformatie@centrum-hout.nl
www.centrum-hout.nl



Stichting Probos
Hollandseweg 7g
Postbus 253 / P.O. Box 253
6700 AG Wageningen
The Netherlands
tel.: +31(0)317 466555
fax: +31(0)317 410247
mail@probos.nl
www.probos.nl



- d. Is er sprake van UN of EU sancties op houtimport in het land van herkomst, eventueel als gevolg van een gewapend(e) conflict(en) in het betreffende land?
 - e. Hoe complex is de houtketen?
3. Mitigerende maatregelen te beschrijven bij constatering (hoge) risico's. Denk hierbij aan aanvullende informatie verschaffen of controle door een onafhankelijke derde partij.

Wat voldoet per definitie aan de verordening?

Hout geïmporteerd met een FLEGT-vergunning (in 2013 nog niet op de markt) en CITES soorten, vergezeld van een CITES vergunning, voldoen aan de verordening. Hiervoor hoeven geen mitigerende maatregelen te worden genomen. Hout en houtproducten met een certificaat voor duurzaam bosbeheer (zoals FSC en PEFC) of legaliteitsverklaringen (zoals TLTV, VLO, VLC, etc.) voldoen niet automatisch aan de verordening. Vanzelfsprekend kunnen deze systemen wel goed dienst doen bij het uitvoeren van de risicoanalyse. Uit een beoordeling van Proforest eind 2012 bleek op dat moment geen enkel systeem voor legaliteitsverificatie of certificering van duurzaam bosbeheer geheel te voldoen aan de criteria voor risicobeoordeling van geïmporteerd hout zoals omschreven in de Europese Houtverordening EUTR. Wel concludeerde Proforest dat diverse legaliteitsverklaringen voorzien in een acceptabele mate van zekerheid en geloofwaardigheid binnen de EUTR-criteria. FSC en PEFC hebben hun standaarden inmiddels in lijn gebracht met de verordening en wordt hier door de meeste overige systemen aan gewerkt. Bij hout dat met een certificaat voor duurzaam bosbeheer op de markt wordt gebracht, kan het risico als verwaarloosbaar worden ingeschat en mitigerende maatregelen zullen in dat geval niet of beperkt nodig zijn.

Uitvoering en toezicht

De EU-lidstaten, in dit geval dus de Nederlandse overheid, houden toezicht op de naleving. De verordening biedt mogelijkheden voor eerste- en tweedelijns toezicht. De bevoegde autoriteiten (competent authorities), in Nederland is dit de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA), houden rechtstreeks toezicht op marktdeelnemers en handelaren. Marktdeelnemers kunnen echter ook lid worden van een toezichthoudende organisatie (monitoring organisation). Deze toezichthoudende organisatie, die erkend moet worden door de Europese Commissie, dient een stelsel van zorgvuldigheidseisen op te stellen, aangesloten bedrijven te controleren op het hanteren van dit stelsel en wordt zelf door de bevoegde autoriteit gecontroleerd.

Meer informatie

European Timber Trade Federation, voor meer informatie over EUTR en hoe u hieraan kunt voldoen:

www.ettf.info.

Europese Houtverordening, NVWA: www.nvwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-consumentenartikelen/dossier/hout-importeren/europese-houtverordening.

Informatiedocument Europese Commissie:

http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/EUTR_Leaflet_NL.pdf.

Geraadpleegde bronnen

Europese Houtverordening, NVWA: www.nvwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-consumentenartikelen/dossier/hout-importeren/europese-houtverordening.

Informatiedocument Europese Commissie:

http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/EUTR_Leaflet_NL.pdf.

Input NGO's op verordening: <https://milieudefensie.nl/publicaties/bestanden/input-ngo-op-de-houtwetgeving/view>.

Website Europese Commissie met o.a. de tekst van de verordening, het overzicht van de producten die eronder vallen en aanvullende informatie:

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm.

Website Proforest. Geraadpleegd op 18 december 2013 via www.proforest.net/proforest-news/third-party-scheme-compliance-with-eu-timber-regulation.

Winterink, A. & M. van Benthem. 2012. Bosbeheerders opgelet: de EU-houtverordening komt eraan!. *Bosberichten*. 2012 nr. 3



Centrum Hout
Postbus 1380 / P.O. Box 1380
1300 BJ Almere
The Netherlands
tel.: +31(0)36 5329821
fax: +31(0)36 5329571
houtinformatie@centrum-hout.nl
www.centrum-hout.nl



Stichting Probos
Hollandseweg 7g
Postbus 253 / P.O. Box 253
6700 AG Wageningen
The Netherlands
tel.: +31(0)317 466555
fax: +31(0)317 410247
mail@probos.nl
www.probos.nl